Egykori jövők és jelenkori kérdéseink találkozása – megnyílt „A jövő század regénye” című kiállítás az OSZK-ban

2026/04/01

2026. március 31-én ünnepélyes keretek között nyílt meg „A jövő század regénye” című kiállításunk, amely Jókai Mór azonos című művének világán keresztül a XIX. századi jövőkép és a XX. század valósága közötti párbeszédet állítja a középpontba.

[1]

[2]

2026. március 31-én ünnepélyes keretek között nyílt meg könyvtárunkban „A jövő század regénye” című kiállítás, amely Jókai Mór azonos című művének világán keresztül a XIX. századi jövőkép és a XX. század valósága közötti párbeszédet állítja a középpontba. A tárlat 2026. június 30-ig látogatható.

A megjelenteket Rózsa Dávid, az OSZK főigazgatója és Fazekas Csilla, Budapest I. kerületének alpolgármestere köszöntötte. A kiállítást Kiss-Hegyi Anita, a Kulturális és Innovációs Minisztérium kulturális kapcsolatokért felelős államtitkára nyitotta meg. Az eseményt megtisztelte jelenlétével Vang Judong, a Budapesti Kínai Kulturális Központ új igazgatója is. A tárlatot Feke Eszter, Sulics Fruzsina és dr. Veres Miklós kurátor mutatta be. Az eseményen közreműködött Csankó Zoltán Jászai Mari-díjas színművész, aki a regény első fejezetéből olvasott fel részleteket.

1802
BIBLIOTHECA
ONALIS
GARIAE
ORSZÁGOS
SZÉCHÉNYI
KÖNYVTÁR

[3]

A JÖVŐ SZÁZAD REGÉNYE

[4]

Rózsa Dávid köszöntőjében hangsúlyozta, hogy a kiállítás „nem csupán a múltba, hanem egy egykori jövőbe” hívta a látogatókat, „egy olyan jövőbe, amelyet Jókai Mór képzelete alkotott meg – és amely egyúttal ma már a mi történelmünk része is”. Kiemelte, hogy a tárlat a Jókai-emlékév méltó lezárásaként jött létre, és célja nem pusztán egy irodalmi mű bemutatása, hanem egy sajátos alkotói látásmód feltárása. Mint fogalmazott, a kiállítás „feltárja e jövő rétegeit”, és megmutatja, miként állítható egymás mellé „az elképzelt és a megvalósult világ”. Hangsúlyozta, hogy a kiállítás a nemzeti könyvtár alapfeladatának szellemében hidat épít a korszakok között.

[5]

[6]

Fazekas Csilla beszédében kiemelte, hogy az OSZK „ismét a tőle megszokott virtuális szakmaisággal tett merész és lenyűgöző vállalást”, amely képes a magas színvonalú tartalmat a nagyközönség számára is befogadhatóvá tenni. Hangsúlyozta, hogy a 2025-ös Jókai-emlékév inspiráló hatása is hozzájárult a kiállítás megszületéséhez, és rámutatott: a tárlat „időutazásra hív Jókai képzeletének világába”, ahol a jövő számunkra már a múlt. Mint fogalmazott, a kiállítás nem kész válaszokat ad, hanem továbbkérdez, és arra ösztönöz, hogy merjük szabadon engedni a teremtő képzelőerőt.

Kiss-Hegyi Anita beszédében hangsúlyozta, hogy a kiállítás ezt a különleges időbeli hidat teszi láthatóvá, ahol „a XIX. század alkotóereje találkozik a XXI. század technológiai lehetőségeivel”. Rámutatott, hogy Jókai Mór műve egyszerre fantasztikus és meglepően ismerős jövőképet rajzolt meg, amely bizonyítja: „a jövő megértéséhez mindig a jelen mély ismeretén keresztül vezet az út”. Kiemelte a kéziratok digitális feldolgozásának jelentőségét is, amely nemcsak megőrzi, hanem új értelmezési dimenziókba is helyezi az életművet, és közelebb viszi az olvasót az alkotói folyamathoz.

[7]

[8]

1802
BIBLIOTHECA
NATIONALIS
NGARIAE
ORSZÁGOS
SZÉCHÉNYI
KÖNYVTÁR

[9]

1802
BIBLIOTHECA
NATIONALIS
GARIAE
ORSZÁGOS
SZÉCHÉNYI
KÖNYVTÁR

[10]

[11]

[12]

A kiállítás kurátorai – Feke Eszter, az OSZK Kézirattárának kutatója, Sulics Fruzsina, az OSZK Térkép-, Plakát- és Kisnyomtatványtár kutatója, valamint dr. Veres Miklós, a Petőfi Irodalmi Múzeum Múzeumi Dokumentációs Adattárának főosztályvezetője – a tárlatot egyfajta felfedezőútként értelmezték, amely játékos módon vonja be a látogatót Jókai gondolkodásába. **Feke Eszter** kiemelte, hogy a regényben a repülés az ember ősi vágyának jelképe, és „»A jövő század regénye« egy ideális Ikarosz-történet”, amely a technikai fejlődés és az emberi törekvések kérdéseit állítja középpontba. **Sulics Fruzsina** hangsúlyozta, hogy a mű kérdésfelvetései napjainkban is aktuálisak, és a kiállítás célja, hogy a látogatót saját kérdéseinek megfogalmazására ösztönözze. **Veres Miklós** személyes élményén keresztül emelte ki a mű időről időre megújuló hatását,

megjegyezve, hogy a regény „mindig hordozott egy olyan olvasatot, ami a mindenkori olvasó számára aktualitást és átélhető élményt adott”, és a mostani kiállítás nem egy utazás végállomása, hanem a regény befogadástörténetének újabb fejezete.

[13]**A tárlat** Jókai Mór az 1870-es évek első felében írt, 1952 és 2000 között játszódó, az első magyar sci-fiként is emlegetett regényére épült. A kiállítás három terme a Jókai által elképzelt jövő és a XX. század második felének valós történelme közötti párhuzamokat mutatja be, miközben betekintést nyújt az író szellemi előzményeibe is. A látogatók megismerhetik Verancsics Faustus XVI. századi ejtőernyős rajzát, valamint üstökösmegfigyelésekhez kapcsolódó dokumentumokat. A kiállítás része Morus Tamás „Utópia” című művének 1518-as bázeli kiadása és Jonathan Swift „Gulliver utazásai” című regénye is, továbbá Karinthy Frigyes és Szathmári Sándor műveihez kapcsolódó alkotások.

A bemutatott anyag különlegességét az adja, hogy a ritkán látható dokumentumok és tárgyak – köztük a Jókai regényében szereplő aerodromhoz hasonló csapkodószárnyú repülőgépmodell,

dinoszauruszleletek és pilótaegyenruhák – mellett a XX. századi művészeti és gondolkodói reflexiók is megjelennek. A tárlat felidézi Bódy Gábor filmművészetét, Cseh Tamás 1961-ben indult bakonybéli „indiánozását”, az idén elhunyt Maurer Dóra metszeteit, valamint a szamizdat és a zenei underground jelentős alkotásait. Kiemelt szerepet kapnak Kondor Béla repüléssel kapcsolatos metszetei és Mokry Mészáros Dezső alkotásai is.

A tárlat egyúttal kapcsolódott ahhoz a korábbi együttműködéshez is, amelynek során az Országos Széchényi Könyvtár és a Petőfi Irodalmi Múzeum a Copia felületen **[14]** először tette egyben hozzáférhetővé a regény fizikailag külön őrzött **kéziratrészeit**, lehetővé téve a teljes mű digitális megismerését és összehasonlító vizsgálatát.

[15]

[16]

A kiállítás anyaga az OSZK mellett a Petőfi Irodalmi Múzeum, az Iparművészeti Múzeum, a Magyar Természettudományi Múzeum, a Magyar Műszaki és Közlekedési Múzeum, a Magyar Nemzeti Galéria, a Ludwig Múzeum, a HM Hadtörténeti Intézet és Múzeum, a Herman Ottó Múzeum, a Kecskeméti Katona József Múzeum, az ELTE Egyetemi Könyvtár, az ELTE HTK Művészettörténeti Intézet Adattár és a BTM Kiscelli Múzeum – Fővárosi Képtár gyűjteményeiből, valamint magántulajdonból válogatott.

„A jövő század regénye” című kiállítás [17]**2026. március 31. és június 30. között** várja az érdeklődőket az OSZK-ban a könyvtár nyitvatartási idejében; megtekintése 14 éves kortól ajánlott.

Jókai Mór: A jövő század regénye
FIKCIÓ
VALÓSÁG

[18]

...egy hipotézisre van építve az egész.
Egy találmányra, mely világot át fogja alakí
Jókai Mór: A jövő század regénye
A JÖVŐ SZÁZAD
REGÉNYE

[19]

[20]

[21]

További képek [22]

Videó [23]

2026/04/04 - 14:50

Forrás webcím: https://oszk.hu/hirek/egykori-jovok-es-jelenkori-kerdeseink-talalkozasa-megnyilt-jovo-szazad-regenye-cimu-kiallitas_260331

Hivatkozások:
[1] https://oszk.hu/sites/default/files/A-jovo-szazad-regenye_kiallitas_OSZK_260331-0630_foto-VAL_08.jpg
[2] https://oszk.hu/sites/default/files/A-jovo-szazad-regenye_kiallitasmegnyito_OSZK_260331_foto-VAL_07.jpg
[3] https://oszk.hu/sites/default/files/A-jovo-szazad-regenye_kiallitasmegnyito_OSZK_260331_foto-VAL_06.jpg
[4] https://oszk.hu/sites/default/files/A-jovo-szazad-regenye_kiallitasmegnyito_OSZK_260331_foto-VAL_02.jpg
[5] https://oszk.hu/sites/default/files/A-jovo-szazad-regenye_kiallitasmegnyito_OSZK_260331_foto-VAL_11.jpg
[6] https://oszk.hu/sites/default/files/A-jovo-szazad-regenye_kiallitasmegnyito_OSZK_260331_foto-VAL_09.jpg
[7] https://oszk.hu/sites/default/files/A-jovo-szazad-regenye_kiallitasmegnyito_OSZK_260331_foto-VAL_10.jpg
[8] https://oszk.hu/sites/default/files/A-jovo-szazad-regenye_kiallitasmegnyito_OSZK_260331_foto-VAL_13.jpg
[9] https://oszk.hu/sites/default/files/A-jovo-szazad-regenye_kiallitasmegnyito_OSZK_260331_foto-VAL_14.jpg
[10] https://oszk.hu/sites/default/files/A-jovo-szazad-regenye_kiallitasmegnyito_OSZK_260331_foto-VAL_16.jpg
[11] https://oszk.hu/sites/default/files/A-jovo-szazad-regenye_kiallitasmegnyito_OSZK_260331_foto-VAL_17.jpg
[12] https://oszk.hu/sites/default/files/A-jovo-szazad-regenye_kiallitasmegnyito_OSZK_260331_foto-VAL_04.jpg
[13] https://oszk.hu/sites/default/files/Jokai-kiallitas_OSZK_260331-3.jpg
[14] https://copia.oszk.hu/poem/a-jovo-szazad-regenye/
[15] https://oszk.hu/sites/default/files/A-jovo-szazad-regenye_kiallitasmegnyito_OSZK_260331_foto-VAL_18.jpg
[16] https://oszk.hu/sites/default/files/A-jovo-szazad-regenye_kiallitasmegnyito_OSZK_260331_foto-VAL_20.jpg
[17] https://oszk.hu/kiallitasok/jovo-szazad-regenye_260331-0631
[18] https://oszk.hu/sites/default/files/A-jovo-szazad-regenye_kiallitasmegnyito_OSZK_260331_foto-VAL_22.jpg
[19] https://oszk.hu/sites/default/files/A-jovo-szazad-regenye_kiallitas_OSZK_260331-0630_foto-VAL_02.jpg
[20] https://oszk.hu/sites/default/files/A-jovo-szazad-regenye_kiallitas_OSZK_260331-0630_foto-VAL_03.jpg
[21] https://oszk.hu/sites/default/files/A-jovo-szazad-regenye_kiallitas_OSZK_260331-0630_foto-VAL_04.jpg
[22] https://www.facebook.com/photo/?fbid=1420320156802553&set=pcb.1420275350140367
[23] https://www.facebook.com/reel/1401499465327200
[24] https://oszk.hu/category/foszotar-es-pozicionalo/hirek
[25] https://oszk.hu/category/foszotar-es-pozicionalo/hirek-cimlapon